

Atıfta Bulunmak İçin / Cite This Paper: Tepeköylü Öztürk, Ö. ve Soytürk, M. (2019). "Sporcu Algılarına Göre Antrenör İletişim Becerileri", *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8(1): 576-583
Geliş Tarihi / Received Date: 06.12.2018 **Kabul Tarihi / Accepted Date:** 31.12.2018

Araştırma Makalesi

SPORCU ALGILARINA GÖRE ANTRENÖR İLETİŞİM BECERİLERİ

Dr. Öğr. Üyesi Özden TEPEKÖYLÜ ÖZTÜRK

Pamukkale Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi

otepekoylu@pau.edu.tr

ORCID ID: 0000-0002-3511-6279

Dr. Öğr. Üyesi Mümine SOYTÜRK

Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi

soytürkmumine@gmail.com

ORCID ID: 0000-0001-9560-5915

Öz

Antrenörün gönderdiği mesajları sporcunun nasıl algıladığı ortak amaçların gerçekleşmesi için önemli bir faktördür. Etkili iletişim süreçlerinin olduğu bir ortamda antrenör-sporcu ilişkisi sporcuların becerilerini daha çok geliştirmesine ve performansını arttırmasına olanak sağlamaktadır. Bu nedenle bu çalışmada amaç liselerde okul takımını çalıştıran beden eğitimi öğretmenlerinin ya da antrenörlerin iletişim becerilerinin sporcu algılarına göre incelenmesidir. Ayrıca araştırmada sporcuların cinsiyetine, çalıştırıcının ve sporcuların birlikteliğinin süresine, çalıştırıcının kurum içi veya dışından olmasına ve haftalık antrenman süresine göre sporcu algısı bakımından antrenör iletişim becerilerinin farklılaşıp farklılaşmadığı da belirlenmeye çalışılmıştır. Çalışmada nicel araştırma teknikleri kullanılmıştır. Betimsel bir araştırmadır. Örneğine Denizli ilinde öğrenim gören lise okul takımlarında sporcu olan 187'si kadın 310'u erkek olmak üzere toplamda 497 ($X_{yaş}=16.15±1.17$) öğrenci gönüllü olarak katılmıştır. Veri toplama araçları olarak Yılmaz (2008) tarafından geliştirilen "Antrenör İletişim Becerileri Ölçeği" ve katılımcıların demografik bilgileri için "Kişisel Bilgi Formu" kullanılmıştır. Araştırma bulgularına göre; sporcular beden eğitimi öğretmenlerinin ya da antrenörlerinin iletişim becerilerini oldukça iyi düzeyde algılamışlardır. Kadın sporcular erkeklere göre; bireysel spor yapanlar takım sporu yapanlara göre ve antrenörü okul dışından olanlar okul içindeki beden eğitimi öğretmeni tarafından çalıştırılanlara göre çalıştırıcılarının iletişim becerilerini daha etkili algılamışlardır. Çalıştırıcının ve sporcuların birlikteliğinin süresi ve haftalık antrenman süresi ile antrenör iletişim becerileri arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır.

Anahtar Kelimeler: İletişim Becerileri, Antrenör, Öğrenci, Sporcu.

COACH COMMUNICATION SKILLS ACCORDING TO ATHLETES' PERCEPTIONS

Abstract

How the athlete perceives the messages sent by the coach is an important factor in the achievement of the common goals. In an environment with effective communication processes, coach-athlete relationship allows the athletes to better develop their skills and performances. For this reason, the aim of this study is to examine the communication skills of physical education teachers or coaches who coach sports teams in high schools in accordance with athletes' perceptions. In addition, in this study, it was tried to determine whether the coach communication skills in terms of the perception of athletes differ according to the gender of the athletes, the coach of team is insider or outsider of school, the total coaching time with the athlete and the length of the weekly trainings. In this descriptive study quantitative research techniques were used. A total of 497 ($X_{age} = 16.15±1.17$)

students, 187 of whom were female and 310 were males, who were athletes of the sports teams of the high schools in Denizli province, volunteered to participate in the study. "The Coach Communication Skills Scale" developed by Yılmaz (2008) and "Personal Information Form" were used to collect data. According to the research findings, athletes perceived the communication skills of physical education teachers or coaches to be very good. In the perception of coaches' effective communication skills, female athletes, the team athletes and those whose trainer is an outsider had higher scores than males, individual sports athletes and those whose coach is an insider, respectively. There was no significant relationship in the time player is with the coach, weekly training time and coach communication skills.

Keywords: Communication Skills, Trainer, Student, Athlete.

1. GİRİŞ

Toplumsal ve örgütsel yaşamda sağlıklı ve doyurucu ilişkilerin kurulması büyük ölçüde kişilerarasındaki iletişime bağlıdır. "Bilgi üretme, aktarma ve anlamlandırma süreci" olarak tanımlanan iletişim (Dökmen 2004), çalışma yaşamındaki yeri açısından değerlendirildiğinde de önemli bir faktör olarak ortaya çıkmaktadır. Özellikle günümüzde eğitilmiş bir insan başarılı olmak için akademik bilgilere sahip olmasının yanında kişilerarası ilişkilerinde de başarılı olması, kiminle, ne konuda, nasıl ve niçin iletişim kurması gerektiğini bilmesi gerekmektedir (Devito, 2004: 2). Dolayısıyla toplumsal yaşamda ve örgütlerde etkili iletişim olmadan başarılı ilişkiler kurulması zor görünmektedir. Özellikle insanlarla birebir ve/veya yüz yüze ilişkilerin kurulduğu meslek kollarında kişilerin iletişim konusundaki becerilerinin nasıl olduğu daha önem kazanmaktadır.

Genel olarak değerlendirildiğinde spor da ortak amaçları gerçekleştirmek için bir araya gelmiş kişilerin, yönetsel süreçleri gerçekleştirdiği örgütsel bir yapı içindedir. Burada amaçlara etkili bir şekilde ulaşılması için koordinasyonun sağlanması, bilgilerin aktarılması, görevlerin yerine getirilmesi, ilişkilerin yürütülmesi ve hatta duygu ve düşüncelerin paylaşılması gibi unsurların gerçekleşmesi gerekmektedir. Bunu sağlamak iletişimi kullanmaksızın mümkün görünmemektedir. Sporcu-antrenör ilişkisinde iletişim antrenör ve sporcunun ortak amaç ve inanışlarla ilgili ortak bilgi ve anlayışlarının gelişmesini sağlamaktadır (Jackson, Dimmock ve Compton, 2018).

Antrenörler antrenmanda ve maçlarda oldukça aktif bir rol oynayarak sporcularıyla etkileşimde bulunmak, motive etmeye çalışmak, eğitim ve dönüt sağlamak için çok fazla zaman harcamaktadırlar (Reinboth, Duda ve Ntoumanis, 2004). Bu nedenle bir antrenörün mesleki anlamda donanımının etkililiği ancak sporcuyla arasında kurduğu iletişimin etkililiğiyle sağlanabilir (Bayrak ve Nacar, 2015). Bu bağlamda antrenör-sporcu ilişkisinde bir etkileşim söz konusudur, her iki taraf da ortak bir çalışma içerisindedir. Sporcu antrenörün, donanım, deneyim ve bilgilerinden yararlanmaya çalışırken; antrenör de sporcunun performansını arttırmak için aynı şekilde kendi donanım, deneyim, bilgi ve becerilerini kullanma çabasındadır. (Selağzı ve

Çepikkurt, 2014). Bu etkileşim içerisinde antrenörün gönderdiği mesajları sporcunun nasıl algıladığı ortak amaçların gerçekleşmesi için çok önemli görünmektedir. Negatif bir iletişim sürecinde antrenör tarafından gelen ve sporcular tarafından algılanan agresif bir iletişim tarzı sporcu doyumunu, sporcuların sportmence davranışını ve takım başarı oranını olumsuz etkilemektedir (Kassing ve Infate, 1999). İletişim süreçlerinin pozitif olduğu ve pozitif ilişkilerin oluşturulduğu bir ortamda meydana gelen antrenör-sporcu ilişkisi ise sürekli eğitim, dönüt, cesaretlendirme, seçenekler yoluyla sporcu doyumunu, benlik saygısını ve motivasyonunu artırırken sporcuların becerilerini geliştireceği iklimler sağlamaktadır (Lyle, 1999; Reinboth, Duda ve Ntoumanis, 2004; Altıntaş, Kazak Çetinkalp ve Aşçı, 2012). Dolayısıyla iyi bir iletişim iyi bir antrenör olmanın temel şartıdır (Margaret, Kirubakar ve Kumutha, 2010). Antrenör-sporcu ilişkisi antrenörlük literatüründe geniş bir çalışma alanına sahiptir (Ferrar ve Ark., 2018). Konuyla ilgili çeşitli çalışmalar yapıldığı görülmektedir. Bu çalışmalarda antrenör-sporcu ilişkisinin önemi (Ferrar ve Ark., 2018) antrenörün yakınlık, uyum, tamamlayıcılık özelliklerinin (Philippe ve Seiler, 2006; Trzaskoma-Bicserdı, Bognar, Revesz ve Geczi 2007), antrenörlükle ilgili davranış boyutlarının (Reinboth, Duda ve Ntoumanis, 2004) ne düzeyde olduğu ve sporcuların çeşitli parametreleriyle ilişkileri değerlendirilmeye çalışılmıştır. Takım içi iletişim ve iletişimin aracı rolü üzerinde duran çalışmalar da olmuştur (Smith ve Ark., 2013). Ancak bu ilişki içerisindeki antrenör iletişim becerileri ile ilgili sınırlı literatürün olduğu söylenebilmektedir. Okul sporculuğu bazında ise antrenörün kurduğu açık iletişimin sporu sürdürme açısından önemli bir belirleyici olduğu da ortaya konmuştur (Fraser-Thomas, Cote ve Deakin, 2008). Bu nedenle araştırmada liselerde spor takımlarını çalıştıran beden eğitimi ve spor öğretmeni veya antrenörlerin iletişim becerileri sporcu algılarına göre incelenmeye çalışılmıştır. Ayrıca çalışmada beden eğitimi ve spor öğretmeni veya antrenörlerin iletişim becerilerinin sporcu cinsiyetine, takımı hangisinin çalıştırdığına, çalıştırıcının sporcuların toplam birliktelik ve haftalık antrenman süresine göre değişip değişmediği de belirlenmeye çalışılmıştır.

2. YÖNTEM

2.1. Araştırma Deseni ve Örneklem

Çalışmada nicel araştırma teknikleri kullanılmıştır. Betimsel bir araştırmadır. Araştırmaya Denizli ilinde öğrenim gören lise okul takımlarında yer alan kolayda örnekleme tekniği ile belirlenen 187'si kadın 310'u erkek olmak üzere toplamda 497 ($X_{yaş}=16.15\pm 1.17$) sporcu gönüllü olarak katılmıştır.

2.2. Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama araçları olarak Yılmaz (2008) tarafından geliştirilen "Antrenör

İletişim Becerileri Ölçeği (AİBÖ)” ve katılımcıların demografik bilgilerinin elde edilmesi amacıyla araştırmacılar tarafından geliştirilen “Kişisel Bilgi Formu (KBF) kullanılmıştır.

Antrenör İletişim Beceri Ölçeği (AİBÖ): Yılmaz (2008) tarafından geliştirilen ölçek 48 maddeden oluşmaktadır. 5 aralıktaki ölçekte tersine maddeler bulunmamaktadır. Ölçekten alınan puanlar ortalama hesaplaması yaparak elde edilmektedir. Ölçeğin yapı geçerliliğini incelemek için yapılan faktör analizinde madde toplam korelasyonlarının .44 ile .86 arasında değiştiği görülmüştür. Tek faktörlü ölçekte açıklanan varyans % 52.75 olarak belirlenmiştir. Ölçeğin iç tutarlık katsayısı .95 olarak bulunmuştur (Yılmaz, 2008). Bu çalışma kapsamında yapılan iç tutarlılık çalışması olarak Cronbach Alpha katsayısı ise .96 olarak hesaplanmıştır.

Kişisel Bilgi Formu (KBF): Araştırmanın bağımsız değişkenlerini ve çalışmaya katılanların tanımlayıcı bilgilerini belirlemek için araştırmacılar tarafından hazırlanmış bir soru formudur. Bu formun içinde çalışmaya katılanların yaşına, cinsiyetine, yaptıkları spor branşının ne olduğuna, takımlarını kimin çalıştırdığına, ne kadar süredir çalıştırdığına ve haftalık antrenman sürelerine ilişkin sorular bulunmaktadır.

2.3. Verilerin analizi

Veriler frekans, aritmetik ortalama, standart sapma; t testi ve Pearson korelasyon analizi istatistik testleri kullanılarak değerlendirilmiştir. Verilerin parametrik testlerin ön şartlarını sağlayıp sağlamadığına çarpıklık ve basıklık (verilerin normal dağılım durumu) değerleri ve levene (varyansların eşitliği) testi sonuçları incelenerek karar verilmiştir (Büyüköztürk, 2014). İç tutarlılık için Cronbach Alpha değeri hesaplanmıştır. Tip 1 hata % 5 olarak kabul edilmiştir.

3. BULGULAR

Tablo 1. Beden Eğitimi Öğretmenleri Veya Antrenörlerin Sporcular Tarafından Algılanan İletişim Becerilerine İlişkin Betimsel İstatistikler

Ölçek Faktör	n	Min.	Max.	$\bar{X}$	ss
Antrenör İletişim Beceri Ölçeği Toplam	497	1.65	5	4.30	.58

Tablo 1 incelendiğinde liselerde okul takımlarını çalıştıran beden eğitimi öğretmenleri veya antrenörlerin okul sporcuları tarafından algılanan iletişim becerilerinin oldukça iyi düzeyde olduğu görülmektedir ($\bar{X} = 4.30 \pm .58$).

Tablo 2. Beden Eğitimi Öğretmenleri Veya Antrenörlerin İletişim Becerilerinin Kadın ve Erkek Sporcu Algılarına Göre T-Testi Sonucu

Ölçek Faktör	Grup	n	$\bar{X}$	ss	Sd	t	p
AİB Toplam	Kadın	187	4.39	.61	362.656	2.53	.012
	Erkek	310	4.25	.55			

Tablo 2a'ya göre beden eğitimi öğretmenleri veya antrenörlerin iletişim becerilerinin kadın ve erkek sporculara göre farklı algılandığı görülmektedir. Buna göre kadın sporcular erkek sporcularla karşılaştırıldığında takımlarını çalıştıran öğretmen veya antrenörün iletişim becerilerini daha etkili algılamaktadır ($t_{362.656}=2.53, p<.05$).

Tablo 3. Kurum İçinden ve Dışından Olan Çalıştırmacıların İletişim Becerilerinin Sporcu Algılarına Göre T-Testi Sonucu

Ölçek Faktör	Grup	n	$\bar{X}$	ss	Sd	t	p
AİB Toplam	Okul Beden Eğitimi Öğretmeni	275	4.25	.64	413.875	-2.068	.039
	Okul Dışından Bir Öğretmen veya Antrenör	167	4.36	.50			

Tablo 3 incelendiğinde çalıştırmacıların iletişim becerileri takımı kimin çalıştırdığına göre sporcular tarafından farklı algılanmıştır. Buna göre okul dışından bir öğretmen veya antrenör ile çalışan öğrenciler antrenörlerinin iletişim becerilerini okul beden eğitimi öğretmeniyle çalışanlara göre daha iyi düzeyde algılamışlardır ($t_{413.875}=-2.068, p<.05$).

Tablo 4. Sporcuların Branş Türüne Göre Beden Eğitimi Öğretmenleri Veya Antrenörlerin İletişim Becerilerinin Sporcu Algılarına Göre T-Testi Sonucu

Ölçek Faktör	Grup	n	$\bar{X}$	ss	Sd	t	P
AİB Toplam	Bireysel Takım	105	4.39	.64	211.273	2.086	.038
	Takım	366	4.28	.50			

Tablo 4'e göre bireysel veya takım sporu yapan sporcuları çalıştıran beden eğitimi öğretmenleri ya da antrenörlerin iletişim becerilerinde sporcu algılarına göre istatistiksel olarak fark olduğu tespit edilmiştir. Buna göre bireysel spor yapanlar çalıştırmacılarının iletişim becerilerini takım sporu yapanlara göre daha iyi düzeyde algılamışlardır ($t_{211.2735}=-2.086, p<.05$).

Tablo 5. Beden Eğitimi Öğretmenleri Veya Antrenörlerin Sporcuları Toplam Birliktelik Süreleri Ve Haftalık Antrenman Süresi İle Sporcu Algılarına Göre İletişim Becerileri Arasındaki İlişkiye Yönelik Korelasyon Analizi

n=497	Toplam Çalıştırma Süresi	Haftalık Antrenman Süresi
AİB	.027	.033

**p<0.01 (2-tailed)

Tablo 5'e göre beden eğitimi öğretmenleri veya antrenörlerin sporcuları toplam çalıştırma ve haftalık antrenman süreleriyle sporcu algısına göre antrenörlerin iletişim becerileri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır.

4. TARTIŞMA

Araştırma bulgularına göre liselerde okul takımlarında sporcu olan öğrenciler takımlarını çalıştıran beden eğitimi öğretmeni veya antrenörlerinin iletişim becerilerini oldukça iyi düzeyde algılamışlardır ($\bar{X} = 4.30 \pm .58$). Buna göre antrenörlerin sporcularıyla kurdukları ilişkide etkili iletişim ortamları oluşturdukları, sporcularına geri bildirim olanağı tanıdıkları, sözlü ve sözel olmayan iletileri etkili kullandıkları söylenebilmektedir. Camire, Trudel ve Forneis (2009) de lise de okul tabanlı spor programlarına katılan öğrencilerin antrenörleriyle iletişimlerini oldukça iyi düzeyde algıladıklarını belirtmişlerdir. Bulgular sporcu cinsiyetine göre değerlendirildiğinde ise okul takımlarındaki kadın sporcuların antrenörlerinin iletişim becerilerini erkeklere göre daha iyi algıladıkları görülmüştür. Etkili iletişim karşılıklı anlayış ve karşılıklı paylaşımı içermektedir (Margaret, Kirubakar ve Kumutha, 2010). Bu nedenle antrenör-sporcu ilişkisinde sağlıklı bir iletişim ortamının oluşabilmesi için sadece antrenörün değil sporcunun da optimal düzeyde bu becerileri kullanması gerekmektedir. Literatür incelendiğinde de farklı görüş bildiren çalışmalar olsa da genel olarak kadınların iletişim becerilerinin erkeklere göre daha iyi olduğu görülmektedir (Tepeköylü, Soytürk ve Çamlıyer, 2009; Tepeköylü Öztürk, Soytürk, Daşdan Ada ve Çamlıyer, 2011). Kadınların iletişimde daha sıcak ve girişken oldukları belirtilmektedir. Bayrak ve Nacar (2015) da yaptıkları çalışmada antrenör iletişim becerilerinin kadın sporcular tarafından daha iyi düzeyde algılandığı bulgusuna ulaşmışlardır. Sadece erkek sporcular üzerinde yapılan bir çalışmada ise sporcuların antrenörlerin iletişim tarzını agresif bir iletişim tarzı olarak algıladıkları görülmüştür (Kassing ve Infate, 1999). Ancak bu durumun antrenörlerin cinsiyetleri de analize dahil edilerek elde edilecek bulgularla daha iyi açıklanabileceği düşünülmektedir.

Araştırmada takımı kurum dışından bir antrenör çalıştıran sporcular kurum içinden beden eğitimi öğretmeni çalıştıranlara göre çalıştırıcılarının iletişim becerilerinin daha iyi düzeyde olduğunu belirtmişlerdir. Beden eğitimi öğretmenlerinin yoğun çalışma temposu, aynı zamanda beden eğitimi derslerini yürütmesi ve birden fazla takım çalıştırması sporcularıyla yeteri kadar paylaşımda bulunma ve etkileşime geçme imkanı tanımamış olabilir. Dışardan bir antrenörün ise çalıştırdığı tek takıma daha iyi odaklanabileceği ve sporcularının ilgi, beklenti ve dönütlerine daha etkili olarak karşılık verebileceği düşünülmektedir. Özellikle iletişim becerilerinin temeli olan etkin dinlemeyi başarabilmek için özel bir çaba harcamak ve gönderilen mesajların gerçek anlamını anlayabilmek

gerekmektedir. Bu durumu okul dışı antrenörlerinin daha etkili bir şekilde sağlayabildiği düşünülmektedir. Literatürde bu bulguyu tartışacak bir çalışmaya rastlanmamıştır.

Araştırma bulgularına göre bireysel sporcular beden eğitimi öğretmeni veya antrenörlerinin iletişim becerilerini takım sporcularına göre daha iyi düzeyde algılamışlardır. Yılmaz, Çimen ve Bektaş (2009) da çalışmalarında bireysel sporcuların antrenörlerinin iletişim becerilerini daha iyi düzeyde algıladıklarını bulmuşlardır. Bu durum bireysel spor antrenörlerinin daha az sayıda sporcu ile çalışmasına, bu nedenle sporcularla daha ayrıntılı ilgilenebilmelerine, daha sık, anında ve birebir dönüt alma/verme ve bireye özel uyarın gönderme fırsatı bulmalarına bağlanabilir. Ayrıca Margaret, Kirubakar ve Kumutha (2010)'ya göre farklı branşlardaki sporcular farklı kişilerle farklı şekillerde iletişim kurmaktadır. Bireysel sporların karakteristiği gereği yukarıdaki nedenlere bağlı olarak bu durum sporcuların özelliklerinden de kaynaklanmış olabilir.

Araştırmada çalıştırıcıların sporcularla toplam birliktelik ve haftalık antrenman süresiyle iletişim becerileri arasında anlamlı bir ilişki olmadığı bulgusuna ulaşılmıştır. Kişiler arasında etkili iletişimi sağlamak için bireylerin kendini açması gerekir. Kendini açmak düşüncelerini ve özellikle de duygularını gerçek halleriyle ortaya koymaktır (Cüceloğlu, 2006). Bireyler kendini açtığı sürece çatışmalar azalır ve sağlıklı ve doyurucu ilişkiler kurulabilir. Kendini açmak ise karşı tarafa güvenildiği zaman en optimal şekilde sağlanır. Bunun ise literatürde belirtilen bir süresi yoktur. Ancak spor bu durumu sağlamada ve iletişim becerilerini geliştirmede önemli bir araçtır (Tepeköylü, Soytürk, ve Çamlıyer, 2009; Tepeköylü Öztürk, Özbey, Çamlıyer, 2015). Bu nedenle takımı çalıştıran kişinin takımı çalıştırma ve haftalık antrenman süresi sporcular tarafından algılanan antrenör iletişim becerilerinde anlamlı bir fark yaratmamış olabilir.

Sonuç olarak; lise okul takımlarında sporcu olan öğrencilerle antrenörleri/beden eğitimi öğretmenleri arasında olumlu bir iletişim olduğu söylenebilmektedir. Özellikle farklı kültürlerde yapılan çalışmalarda başarının yanı sıra okul sporculuğuna katılım, bırakma ve sürdürmede antrenörlerin iletişimlerinin nasıl olduğu belirleyici bir faktör olarak görülmektedir. Bu nedenle antrenör/beden eğitimi öğretmenlerinin iletişim becerilerini geliştirmelerinin teşvik edilmesi ve hizmet içi eğitim programlarına dahil edilmesi faydalı olacaktır.

KAYNAKÇA

- Altıntaş A., Kazak Çetinkalp, Z. ve Aşçı, H. (2012). Antrenör-sporcu ilişkisinin değerlendirilmesi: geçerlik güvenilirlik çalışması. *Hacettepe Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 23(3), 119-128
- Bayrak, E. ve Nacar, E. (2015). Profesyonel takım sporlarında görev yapan antrenörlerin iletişim beceri düzeylerinin araştırılması. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3(14), 391-405
- Büyüköztürk, Ş. (2014). *Sosyal Bilimler için Veri Analizi El Kitabı*, Pegem Akademi, Ankara
- Camire, M., Trudel, P. ve Forneis, T. (2009). High school athletes' perspectives on support, communication, negotiation and life skill development. *Qualitative Research in Sport and Exercise*, 1(1), 72-88
- Cross, J.L. and Lyle, J. (Ed.) (1999). *The coaching process: principles and practice for sport*. Butterworth-Heinemann, Oxford. Editörlü kitapta bölüm Lyle, J. (1999). *Coaching philosophy and coaching behavior* (s.25-46). Butterworth-Heinemann, Oxford.
- Cüceloğlu, D. (2006). *Yeniden İnsan İnsana*, 35. Basım, Remzi Kitabevi, İstanbul
- Dökmen, Ü. (2004). *İletişim Çatışmaları ve Empati*, 28. Basım, Sistem Yayıncılık, İstanbul.
- Devito, J.A. (2004). *The Interpersonal Communication Book*, Tenth Editon, Pearson Education, USA
- Ferrar, P., Hosea, L., Henson, M., Dubina, N., Krueger, G., Staff, J. ve Gilbert, W. (2018). Building high performing coach-athlete relationships: the usoc's national team coach leadership education program (NTCLEP). *International Sport Coaching Journal*, 5, 60-70
- Fraser-Thomas, J., Cote, J. ve Deakin, (2008). Understanding dropout and prolonged engagement in adolescent competitive sport. *Psychology of Sport and Exercise*, 9, 645-662
- Jackson, B., Dimmock, J and Compton, J. (2018). *Persuasion and communication in sport, exercise, and physical activity*, First Edition, Routledge Taylor & Francis Group, London and Newyork
- Kassing, J.W. ve Infate, D.A. (1999). Aggressive communication in the coach-athlete relationship. *Communication Research Reports*, 16(2), 110-120
- Margaret, G.D., Kirubakar, S.G. ve Kumutha, N. (2010). Communication skills: A cognitive-behavioural approach to enhance relationship skills in young sport coaches. *British Journal of Sports Medicine*, 44(S1), 49-50
- Philippe, R.A. ve Seiler, R. (2006). Closeness, co-orientation and complementarity in coach-athlete relationships: What male swimmers say about their male coaches. *Psychology of Sport and Exercise*, 7(29), 159-171
- Reinboth, M., Duda, J.L. and Ntoumanis, N. (2004). Dimensions of coaching behavior, need satisfaction, and the psychological and physical welfare of young athletes. *Motivation and Emotion*, 28(3), 297-313.
- Selağzi, S. ve Çepikkurt, F. (2014). Antrenör ve sporcu iletişim beceri düzeylerinin belirlenmesi. *CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 9(1), 11-18.
- Smith, M., Arthur, C.A., Hardy, J., Callow, N. ve Williams, D. (2013). Transformational leadership and task cohesion in sport: The mediating role of intrateam communication. *Psychology of Sport and Exercise*, 14, 249-257
- Tepeköylü, Ö., Sotürk, M. ve Çamlıyer, H. (2009). Beden eğitimi ve spor yüksekokulu (BESYO) öğrencilerinin iletişim becerisi algılarının bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 7(3), 115-124
- Tepeköylü Öztürk, Ö., Soytürk, M., Daşdan Ada, N., ve Çamlıyer, H. (2011). Üniversite takımlarında sporcu olan öğrencilerle spor yapmayan öğrencilerin iletişim becerisi düzeylerinin karşılaştırılması. *Hacettepe Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 22(2), 43-53
- Tepeköylü Öztürk, Özbey, S. ve Çamlıyer, H (2015). Impact of sport-related games on high school students' communication skills. *Physical Culture and Sport Studies and Research*, LXVII, 53-64
- Trzaskoma-Bicsurdy, G., Bognar, J., Revesz, L. ve Geczi, G. (2007). The coach-athlete relationship in successful hungarian individual sports. *International Journal of Sports Science & Coaching*. 2(4), 485-495
- Yılmaz, İ. (2008). *Sporcu algıları çerçevesinde farklı spor branşlarındaki antrenörlerin liderlik davranış analizleri ve iletişim beceri düzeyleri*. Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Doktora Tezi, Ankara
- Yılmaz, İ., Çimen, Z. Ve Bektaş, F. (2009). Sporcu algılamalarına göre bireysel ve takım sporu antrenörlerinin iletişim beceri düzeyleri. *Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*. 11(4), 52-57